رابطه اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با تعارضات زناشویی معلمان شهر کرمانشاه

گوهر سنجابی [۱]، مختار عارفی [۲*]

۱. گروه روان‌شناسی و مشاوره، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

۲. گروه روان‌شناسی و مشاوره، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران. (نویسنده مسئول).

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره ششم، شماره پنجاه و پنجم، سال ۱۴۰۰، صفحات ۳۸۰-۳۶۹

تاریخ وصول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۶

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر رابطه اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با تعارضات زناشویی معلمان شهر کرمانشاه است. پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه‌ی معلمان شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می‌باشند تشکیل می‌دهد. نمونه موردنظر در پژوهش حاضر مطابق با جدول مورگان ۱۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس از معلمان ناحیه یک متوسطه اول انتخاب شدند و با کسب رضایت از آن دسته از معلمانی که حاضر به همکاری در پژوهش بودند به پرسشنامه‌های اعتیاد به اینترنت کیمبرلی و یانگ، مقیاس استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه جنارو و همکاران و تعارضات زناشویی پاسخ دادند. نتایج به‌دست‌آمده با استفاده از رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه توانایی پیش‌بینی تعارضات زناشویی رادارند. با توجه به یافته‌های پژوهش، می‌توان گفت که اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه از عوامل مؤثر و مرتبط با تعارض زناشویی هستند که این نکته می‌تواند در مراکز مشاوره خانواده موردتوجه قرار گیرد.

کلیدواژه: اعتیاد به اینترنت، استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه، تعارضات زناشویی، معلمان.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

مقدمه

مهم‌ترین عنصر این نهاد سرنوشت‌ساز، جامعه عظیم معلمی است که مسئولیت هدایت و پرورش یک نسل بر عهده آن‌ها است. بنابراین هرگونه سرمایه‌گذاری علمی و هدفمند به پرورش و بهسازی آن‌ها و نیز تأمین آتیه روحی و روانی این قشر انسان‌ساز، نه‌تنها موجب ارتقاء بهره‌وری آن‌ها می‌شود بلکه می‌تواند موجبات بالندگی و سرفرازی یک ملتی را فراهم آورد (عبدلی سلطان احمدی، عیسی زادگان، غلامی و امانی، ۱۳۹۱)؛ بنابراین باید باور داشته باشیم که زیباترین طرح اصلاح و بازسازی آموزش‌وپرورش، درصورتی‌که معلم به تعداد کافی و باکیفیت مطلوب در اختیار نداشته باشیم با شکست روبه‌رو خواهد شد (کاوه ای، عاشوری و حبیبی،۱۳۹۳). یکی ازمتغیرهای پیش‌بینی کننده مهم این اثربخشی، توجه به تعارضات زناشویی در آن‌هاست که از عوامل مهم در افزایش میزان کارایی و موفقیت شغلی تلقی می‌شود. خانواده جوهره‌ای زنده و در حال تغییر است که با استفاده از اعضای خویش و در جریان ارتباطی دائمی، تعاملی و طرح دار با یکدیگر یک کل را سازمان‌دهی می‌کند و در طول زمان و مکان گسترش می‌یابد (موسوی، رشیدی و گل محمدیان، ۱۳۹۶). اولین گام برای ارضای این نیاز اساسی و طبیعی ازدواج است. به‌رغم خوشایند بودن پیوند ازدواج، رضایت زوجین به‌آسانی به دست نمی‌آید و درنتیجه قوی‌ترین پیوند انسانی یعنی ازدواج، در مستحکم‌ترین قرارگاه آن، یعنی سامانه خانواده، در معرض خطر جدی قرار خواهد گرفت (اُپریسا و کریستیا، ۲۰۱۲). بنابراین مسئله ازدواج و زناشویی یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین موضوعات موردتوجه جامعه بشری است و اولین تعهد عاطفی و حقوقی است که افراد در بزرگ‌سالی قبول می‌کنند. روابط مطلوب توأم با رضایت در درون خانواده به سازگاری مؤثر افراد در موقعیت گوناگون یاری می‌رساند و از طرف دیگر تعارضات زناشویی، زمینه آسیب روانی را فراهم می‌کند (گودرزی و همکاران،۱۳۹۵). ادبیات زناشویی به‌طور گسترده، عوامل مؤثر در پیش بردن رفتارهای ارتباطی را مطالعه می‌کند (هامت، کاستاندا و یول اُ آ[1]، ۲۰۱۶). ظهور فناوری‌های نوین اگرچه فرصت‌های بسیاری را ایجاد کرده است، مخاطرات و مشکلات مهمی را در پی داشته که اعتیاد به اینترنت یا تلفن همراه از مصادیق آن است (پدرو[2]، پرز[3] و همکاران، ۲۰۱۸). استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه یعنی فرد از تنظیم میزان استفاده از این وسیله ناتوان است و در نتیجه افراد در کاربرد استفاده از آن، پیامدهای منفی در زندگی روزمره او ایجاد می‌کند (بیلیوکس[4]، ۲۰۱۲). یکی از پیامدهای جدی استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه و اعتیاد به اینترنت، ایجاد تعارضات زناشویی در زوجین می‌باشد. اینترنت برای تحقق اهداف متنوعی مانند تجارت الکترونیک آسان، به اشتراک‌گذاری سریع اطلاعات، تماس با دیگر فرهنگ‌ها، دریافت حمایت عاطفی و سرگرمی بسیار سودمند است (چا و سئو[5]، ۲۰۱۸). تلفن‌های هوشمند با سرعت فزاینده‌ای در میان مردم جهان محبوبیت پیداکرده‌اند (کاسی[6]، ۲۰۱۲). افراد با اهداف گوناگونی مانند تبادل مطالب، چرخ زدن در اینترنت، سرگرمی و جستجوی اطلاعات از گوشی‌های هوشمند استفاده می‌کنند و این امر تا حدود زیادی با خودکنترلی آنان رابطه دارد (ژیانگ و

[1] - Hammett, Castañeda, Ulloa
[2] - Pedrero
[3] -Perez
[4] - Billieux
[5] - Cha, Seo
[6] - Casey

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

ژائو[1]، ۲۰۱۶ و جونز[2]، ۲۰۱۴). زیرا فقدان خودکنترلی یا کنترل تکانه یکی از پیش‌بین‌های استفاده افراطی از تلفن همراه است (کیم[3] و همکاران، ۲۰۱۶؛ ژیانگ و ژائو، ۲۰۱۶ و بیان و لئونگ[4]، ۲۰۱۵). باوجود اثرات تسهیل‌کننده تلفن‌های همراه هوشمند مانند دسترسی آسان به اپلیکیشن های کاربردی، نگرانی از اثرات مخرب آن‌ها بر سلامتی افراد نیز افزایش پیداکرده است (فوئستر[5] و همکاران، ۲۰۱۵). استفاده از تلفن‌های هوشمند، از ضرورت‌های زندگی امروز (چوی[6]، ۲۰۱۸) و نیازی اجتناب‌ناپذیر در عصر ارتباطات است و کارکردهای متفاوت نهان و آشکاری بر خانواده‌ها دارد (نصیری و بختیاری، ۱۳۹۴؛ ریچاردسون[7] و همکاران، ۲۰۱۸؛ اسمتانوک[8]، ۲۰۱۴ و مرلو[9] و همکاران، ۲۰۱۳). بااین‌حال، اختلالات جسمی، استفاده در موقعیت‌های خطرناک، اضطراب و تحریک‌پذیری، دشواری در حفظ کنترل شخصی و مشکلات اجتماعی و خانوادگی به دلیل از دست دادن علاقه نسبت به تعاملات شخصی و سایر فعالیت‌ها، از دیگر پیامدهای استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه است (دی سولا[10] و همکاران، ۲۰۱۷؛ نصیری و بختیاری، ۱۳۹۴؛ نوروزی پرشکوه و همکاران، ۱۳۹۵ و رضائی نیا و سوخته زاده، ۱۳۹۵).

انجمن روان‌پزشکی آمریکا، اعتیاد به اینترنت را یک الگوی استفاده از اینترنت که موجب اختلال عملکردی شده و با حالات ناخوشایند درونی در طول یک دوره دوماهه همراه باشد، تعریف کرده است (یانگ و روگرز[11]، ۱۹۹۸). به نظر می‌رسد یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر طلاق عاطفی، مسئله اعتیاد اینترنتی باشد. استفاده از اینترنت در تمام دنیا به طرزی باورنکردنی در حال افزایش است. در عصری که انواع رسانه‌ها احاطه خود را بر سراسر عالم گسترده‌اند، نقش شگفت‌انگیز رسانه‌های نوین در تحولات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و حتی امنیتی انکارناپذیر است. اینترنت و ماهواره، یکی از پرمخاطب‌ترین رسانه‌ها در سراسر دنیا هستند که امروزه نقش مهمی در رشد شخصیت افراد بازی می‌کنند. اغلب صاحب‌نظران و اندیشمندان حوزهٔ ارتباطی جمعی به این اجماع رسیده‌اند که بشر در حال ورود به دورهٔ جدیدی از تاریخ رسانه‌هاست. در این میان، بعضی از صاحب‌نظران حوزهٔ رسانه براین باورند که در این دوره، جامعه جدیدی در حال شکل‌گیری است که از ویژگی‌های عمدهٔ آن، حاکمیت فناوری‌های نوین است که در اصطلاح جامعهٔ اطلاعاتی نیز نامیده می‌شود (علیخواه، ۱۳۸۷).

باوجود گزارش‌های مثبت فوق، عمده تحقیقاتی که درباره تأثیرات شبکه‌ها یا رسانه‌های اجتماعی و حتی رسانه‌ها به معنای کلی آن شامل تلویزیون، بازی‌های رایانه‌ای و ویدیویی و مانند آن به انجام رسیده است، حاکی از توان بالقوه این رسانه‌ها در آسیب‌رسانی به نهاد خانواده به‌طورکلی و کیفیت روابط زوجین به‌طورخاص می باشد. از این میان، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: بایم[12] و

1 - Jiang, Zhao
2 - Jones
3 - Kim
4 - Bian, Leung
5 - Foerster
6 - Choi
7 - Richardson
8 - Smetaniuk
9 - Merlo
10 - De-Sola
11 - Young & Rogers
12 - Baym

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

همکاران (۲۰۰۷)، ویتی[1]، کیوگلی[2] (۲۰۰۸)، روجویی[3] (۲۰۱۲)، شارلوسکا[4] (۲۰۱۲)، فاروجیا[5] (۲۰۱۳)، بلو (۲۰۱۳)، کلایتون، ناگارونی و اسمیت[6] (۲۰۱۳)، لنهارت[7]، دوگان[8] و اسمیت (۲۰۱۴)، کلایتون (۲۰۱۴)، والنزوئلا، هالپرن و کتز[9] (۲۰۱۴)، دیو و تولان[10] (۲۰۱۵) و صالح و مختار (۲۰۱۵). ترکمان و همکاران (۱۳۹۳) و ساروخانی (۱۳۸۵) در مطالعات جداگانه خود به این نتیجه رسیدند که عدم صمیمیت با همسر بیشترین تأثیر را بر تعارضات زناشویی دارد. اعتیاد به اینترنت هر یک از زوجین، موجب دور شدن آن‌ها از یکدیگر و کاهش صمیمیت می‌شود (حسینی و همکاران، ۱۳۹۴). حسینیایی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش خود نشان دادند که بین استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه در پیش‌بینی سلامت روان نقش معناداری دارد. نریمانی و رنجبر (۱۳۹۵) انسجام خانوادگی به‌طور منفی و احساس تنهایی به‌طور مثبت، استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه را پیش‌بینی کرده است. ایوانووا[11] و همکاران (۲۰۲۰) نشان دادند که تنهایی می‌تواند رابطه بین اعتیاد به تلفن همراه و تعارضات را میانجی‌گری کند. جعفری و آقایی (۲۰۱۹) همبستگی منفی بین اعتیاد به تلفن همراه و احساس تنهایی وجود دارد. اوکسوز[12] و همکاران (۲۰۱۸) بین استفاده آسیب‌زا از اینترنت و مدیریت زمان رابطه منفی وجود دارد؛ به‌نحوی‌که دانشجویانی که ۳ تا ۶ ساعت در روز از اینترنت استفاده می‌کنند بیشتر مستعد کاربری آسیب‌زا هستند و نمرات مدیریت زمان آن‌ها نیز به نسبت پایین است. دایاپوغلو[13] و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهش خود نشان دادند که با افزایش استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه، رضایت از زندگی کاهش می‌یابد و عملکرد تحصیلی نیز کاهش پیدا می‌کند. کمال و مسلم[14] (۲۰۱۳) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند افراد معتاد به اینترنت و فضای مجازی، فاقد دوستان و تعاملات اجتماعی، دارای روابط خانوادگی بد و روابط دوستانه ضعیف هستند. درواقع، استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه و اعتیاد به اینترنت از طریق ایجاد اختلال در فرآیندهای ارتباطی زن و شوهر و افزایش فاصله میان آن‌ها می‌تواند زمینه‌ساز بروز آسیب‌های مختلفی در خانواده شود که یکی از این آسیب‌ها، تعارضات زناشویی زوجین است (سلیمی و همکاران، ۱۳۸۸). با توجه به پیشینه‌های پژوهش و نیز پیامدهای نامطلوب و زیان‌آور اعتیاد اینترنتی و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه برای جامعه و اعضای خانواده، علی‌الخصوص معلمان که مسئولیت تربیت دانش آموزان را به عهده‌دارند، پژوهش حاضر درصدد آن است که به این سؤال اساسی پاسخ دهد که آیا بین اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با تعارضات زناشویی در معلمان رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

[1] - Whitty
[2] - Quigley
[3] - Rujoiu
[4] - Sharalevska
[5]- Farrugia
[6] -Clayton, Nagurney, Smith
[7] - Lanhart
[8] - Duggan
[9] -Valenzuela, Halpern, Katz
[10] - Dew, Tulane
[11] - Ivanova
[12] - Öksüz
[13] - Dayapoglu
[14] - Kamal, Mosallem

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف موردنظر، از نوع تحقیقات همبستگی است که در مقوله طرح‌های توصیفی قرار می‌گیرد که باهدف پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه در معلمان شهر کرمانشاه می‌باشد. متغیرهای اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه به‌عنوان متغیرهای (پیش‌بین) و تعارضات زناشویی به‌عنوان متغیر (ملاک) است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه‌ی معلمان شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می‌باشند که بر اساس ملاک‌های ورود شاغل بودن، داشتن حداقل یک سال سابقه خدمت و داشتن رضایت برای شرکت در پژوهش و ملاک‌های خروج شامل عدم بازنشستگی، خستگی و عدم رضایت برای شرکت در پژوهش، مطابق با جدول مورگان ۱۰۰ نفر به‌عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس انتخاب می‌شوند. بدین‌صورت که از معلمان مدارس راهنمایی ناحیه یک (متوسطه دوره اول) با اجرای پرسشنامه‌های تعارضات زناشویی، اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه به‌صورت آنلاین، شرح داده و اجرا خواهد شد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه تعارضات زناشویی: این پرسشنامه در سال ۱۳۷۵ بر اساس تجارب بالینی در ایران ساخته‌شده است. این پرسش‌نامه ۴۲ سؤالی است و برای سنجش تعارض‌های زن‌وشوهری استفاده می‌شود. این پرسش‌نامه هفت بعد از تعارضات زناشویی را می‌سنجد که عبارت‌اند از: کاهش همکاری، رابطه جنسی، افزایش واکنش‌های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزندان، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود، کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان و جدا کردن امور مالی از یکدیگر. پاسخ به سؤالات بر اساس طیف لیکرت بوده که به‌صورت هیچ‌وقت، به‌ندرت، گاهی اوقات و همیشه می‌باشد و به‌صورت ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌گردد. در این پژوهش نمره بیش‌تر به معنای تعارض بیش‌تر می‌باشد. کسانی که نمره خام آن‌ها در دامنه ۷۰ تا ۱۱۴ قرار گیرد (معادل نمره استاندارد بین ۴۰ تا ۶۰) دارای روابط زناشویی بهنجار هستند و کسانی که نمره خام آن‌ها در دامنه ۱۱۵ تا ۱۲۴ قرار گیرد (معادل نمره استاندارد بین ۶۰ تا ۷۰) دارای تعارض بیش‌ازحد بهنجار و نمره خام ۲۳۵ و بالاتر (معادل نمره استاندارد بالاتر از ۷۰) دارای تعارض شدید و یا روابط شدیداً آسیب‌پذیر هستند. حداکثر نمره پرسش‌نامه ۲۱۰ و حداقل ۴۲ می‌باشد. حداکثر نمره‌ی هر خرده مقیاس مساوی با تعداد سؤال‌های آن خرده مقیاس‌ها ضرب‌در ۵ است. ضریب پایایی برای کل پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه ۰/۵۳ و ۰/۸۰ و از طریق بازآزمایی ۰/۹۲ و برای ۷ خرده مقیاس آن ازاین‌قرار است: ۰/۷۳، ۰/۶۰، ۰/۷۴، ۰/۸۱، ۰/۶۵، ۰/۸۱ و ۰/۶۹ به‌دست‌آمده نمایان‌گر پایایی مناسب آن در جامعه ایرانی می‌باشد و هم‌چنین ضریب پایایی در پژوهش حاضر برای کل پرسش‌نامه ۰/۹۷ و برای خرده مقیاس‌های آن به ترتیب ۰/۹۴، ۰/۹۱، ۰/۹۵، ۰/۸۷، ۰/۹۴، ۰/۶۳ و ۰/۶۸ شد که این پرسش‌نامه از روایی محتوایی خوبی برخوردار است. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شد.

مقیاس استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه (COS) جنارو: مقیاس استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه یک پرسشنامه ۲۳ سؤالی است که به‌منظور سنجش استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه در سال ۲۰۰۷ توسط جنارو و همکاران تهیه‌شده است. این مقیاس بر اساس ده شاخص روان‌شناختی از DSM تهیه‌شده است. این مقیاس هیچ خرده مقیاسی ندارد و در یک طیف لیکرت شش گزینه‌ای از هرگز

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

تا همیشه نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهشی که به‌منظور بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی این پرسشنامه انجام‌شده است ۲۱ ماده آن دارای روایی مناسبی تشخیص داده‌شده‌اند. همان‌گونه که اشاره شد این مقیاس ۲۳ سؤال است اما نسخه فارسی آن ۲۱ سؤال دارد. هر سؤال از ۱ تا ۶ نمره‌گذاری می‌شود و جمع نمرات ۲۱ پرسش نمره کلی آزمودنی را نشان می‌دهد. هرچه نمره فرد بالاتر باشد نشان‌دهنده استفاده مفرط او از تلفن همراه است (جنارو و همکاران، ۲۰۰۷). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به دست آمد.

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت: تست اعتیاد به اینترنت یکی از معتبرترین تست‌های مربوط به سنجش اعتیاد اینترنتی است که توسط دکتر کیمبرلی یانگ[1] ابداع‌شده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ سؤال بوده و هدف آن سنجش میزان اعتیاد به اینترنت در افراد مختلف می باشد. طیف پاسخ‌دهی آن به‌صورت لیکرت بوده و دارای پنج درجه می باشد. برای به دست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه حاصل جمع امتیازات داده‌شده توسط پاسخ‌دهنده به تک‌تک سؤالات پرسشنامه را باهم جمع می‌کنیم. نمره به‌دست‌آمده نمره کلی پرسشنامه بوده و دامنه‌ای از ۲۰ تا ۱۰۰ را خواهد داشت. بدیهی است که هر چه این نمره بالاتر باشد، بیانگر اعتیاد بالاتر فرد به اینترنت خواهد بود و برعکس. این پرسشنامه استاندارد است و روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی با آلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش‌شده است. نسخه فارسی این مقیاس در ایران نیز مورداستفاده قرارگرفته و ناستی زایی پایایی آن را با آلفای کرونباخ ۰/۸۱ و قاسم زاده با آلفای کرونباخ ۰/۸۸ تائید کرده‌اند (بحری و همکاران، ۱۳۹۰). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه شد.

یافته‌ها

از ۱۰۰ نفر از آزمودنی شرکت‌کننده در پژوهش دامنه سنی آزمودنی‌ها از ۲۴ تا ۵۷ سال و میانگین سنی نمونه موردبررسی ۳۳/۱۹ سال بود.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد آزمودنی‌ها برحسب سن

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
سن	۱۰۰	۳۳/۱۹	۸/۲۷

اطلاعات توصیفی مربوط به متغیر اعتیاد به اینترنت در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد متغیر اعتیاد به اینترنت

متغیر	**تعداد**	**میانگین**	**انحراف استاندارد**
اعتیاد به اینترنت	**۱۰۰**	**۴۳/۱۱**	**۸/۳۹**

در جدول ۳ میانگین متغیر استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه است.

جدول ۳. میانگین و انحراف استاندارد متغیر استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه	۱۰۰	۵۲/۹۶	۱۰/۳۵

[1] - Kimberly Young

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

در جدول ۴، میانگین متغیرهای تعارضات زناشویی (کاهش همکاری، رابطه جنسی، افزایش واکنش‌های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزندان،افزایش رابطه فردی، کاهش رابطه خانوادگی، جدا کردن امور مالی از یکدیگر) آمده است که به ترتیب ۴۱/۱۶، ۴۳/۲۲، ۴۵/۵۶، ۴۹/۱۱، ۵۱/۲۲، ۴۸/۹۰، ۵۲/۱۶ است. میانگین نمره کل تعارضات زناشویی ۷۶/۷۷ است. اطلاعات توصیفی مربوط به تعارضات زناشویی در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴. میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای تعارضات زناشویی

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
کاهش همکاری	۱۰۰	۴۱/۱۶	۶/۳۴
رابطه جنسی	۱۰۰	۴۳/۲۲	۷/۲۱
افزایش واکنش‌های هیجانی	۱۰۰	۴۵/۵۶	۶/۹۰
افزایش جلب حمایت فرزندان	۱۰۰	۴۹/۱۱	۸/۲۴
افزایش رابطه فردی	۱۰۰	۵۱/۲۲	۷/۶۷
کاهش رابطه خانوادگی	۱۰۰	۴۸/۹۰	۸/۴۳
جدا کردن امور مالی	۱۰۰	۵۲/۱۶	۹/۰۳
نمره کل تعارضات زناشویی	۱۰۰	۷۶/۷۷	۱۱/۲۹

برای پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس متغیرهای اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه از تحلیل رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که F مشاهده‌شده معنادار است (F= ۵/۱۱) و متغیرهای پیش‌بین باهم ۰/۲۶ واریانس تعارضات زناشویی را تبیین می‌کنند. همبستگی چندگانه بین متغیرها نیز ۰/۳۸ (R=۰/۳۸) به دست آمد. نتایج تحلیل رگرسیون در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی تعارضات زناشویی توسط اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه

منابع تغییر	SS	df	Ms	F	R	R^2	Sig
رگرسیون	۴۳۱۴۹/۳۳	۱۸	۲۵۳۷/۵۴				
باقی‌مانده	۲۷۵۸۱۳/۸۰	۳۰۸	۹۸۱/۲۸	۵/۱۱	۰/۳۸	۰/۲۶	۰/۰۰۱
کل	۳۲۱۶۶۸/۰۱	۳۲۶					

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با تعارضات زناشویی معلمان شهر کرمانشاه است. نتایج تجزیه‌وتحلیل داده‌ها نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با تعارضات زناشویی رابطه مثبت معناداری وجود دارد و اعتیاد به اینترنت و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه توان پیش‌بینی تعارضات زناشویی رادارند؛ که این یافته با نتایج پژوهش‌های جعفری و آقایی (۲۰۱۹)، دایاپوغلو و همکاران (۲۰۱۶)، دیو و پولان (۲۰۱۵)، بلیاد (۲۰۱۴)، والنزوئلا (۲۰۱۴)، کلایتون (۲۰۱۴)، کلایتون و همکاران (۲۰۱۳)، لنهارت و همکاران (۲۰۱۴)، کمال و مسلم (۲۰۱۳)، پاتریک و همکاران (۲۰۰۷)، ری هو و جاناتان جی (۲۰۰۱) همسو می‌باشد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت امروزه بسیاری از افراد میزان قابل‌توجهی از اوقات روزانه‌شان را صرف حضور و فعالیت در فضای مجازی و به‌ویژه شبکه‌های اجتماعی می‌کنند؛ که این خود آن‌ها را از پرداختن به بسیاری از امور روزمره و ملزومات زندگی واقعی بازمی‌دارد. مهارت‌ها و شیوه‌های ارتباطی زوجینی که به‌طور مستمر از

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

شبکه‌های مجازی استفاده می‌کنند، بر رضایت زناشویی آن‌ها اثر منفی می‌گذارد. این مسئله می‌تواند به این خاطر باشد که بروز اختلاف، سو تفاهم، تعارض و مشکلات در بین زوجین یک مسئله طبیعی و معمول است؛ اما نکته مهم در این زمینه این مسئله است که زوجین باید قادر باشند تا با یک ارتباط مؤثر تعارض را حل و موجب شکوفایی رابطه زناشویی خود و بهبود کیفیت زندگی‌شان شوند .این در حالی است که عدم حل تعارضات هرچند کوچک در بلندمدت ابزاری برای سلب آسایش و آرامش روان زوجین می باشد و موجبات نارضایتی و بی‌انگیزگی زوجین از ادامه زندگی زناشویی را فراهم می‌کند (کوچکی، شیری و مظفری،۱۳۹۵). افرادی که به‌طور مستمر از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند و در این محیط با عقاید مختلف، فریب و دروغ، بی‌قیدوبندی‌های گوناگون، اخبار ضدونقیض و همچنین با افراد در سطوح فکری، اقتصادی، فرهنگی و حتی ظاهری مختلفی روبرو می‌شود، دچار سردرگمی در نیازها و احساسات و انتظارات خود از همسر خود می‌شود؛ که این مسئله در بلندمدت موجبات کاهش رضایت زناشویی و بروز تعارضات میان زوجین را فراهم می‌کند. این مسئله می‌تواند به این خاطر باشد که هنگامی‌که یکی از زوجین به‌طور مستمر از شبکه‌های مجازی استفاده می‌کند و نیازهای همسر خود را نادیده می‌گیرد و در ضمن انتظارات کاملی از همسر خود دارد، درواقع به حقوق وی تجاوز کرده است. این مسئله با قاطعیت در پیگیری نیازهای فرد تعارض دارد زیرا در قاطعیت این پیگیری‌ها باید بدون پایمال کردن حقوق دیگران باشد اما وی با بی‌توجهی به همسر خود (بااینکه حق دارد که حداقل بخشی زمانی از همسرش به او اختصاص داده شود) تنها به برقراری ارتباط با افراد مجازی می‌پردازد (کوچکی و همکاران، ۱۳۹۵). عفرزاده داشبلاغ و دیگران (۱۳۹۴) در تحقیقی رابطه بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی با رضایت زناشویی و تعارضات زناشویی را مورد مطالعه قرار دادند. یافته‌های پژوهش نشان داد بین مؤلفه‌های موضوعات شخصی، روابط جنسی و جهت‌گیری مذهبی و تعارض زناشویی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی رابطه مثبت معنادار و بین مؤلفه‌های ارتباط زناشویی، حل تعارض و رضایت زناشویی با شبکه‌های اجتماعی رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه توانایی پیش‌بینی رضایت زناشویی و تعارضات زناشویی را دارد. در نتیجه می‌توان بیان نمود که استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی می‌تواند تأثیر منفی بر نهاد خانواده داشته باشد و تعارض ذاتی را برای زوجین به وجود آورد. پرتو (۱۳۹۴) تحقیقی را تحت عنوان تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی فضای مجازی (اینترنت و تلفن همراه) و شبکه‌های تلویزیونی خارج از کشور (ماهواره) بر میزان رضایت، سازگاری و صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل انجام داد. نتایج مبین آن است که استفاده از شبکه‌های اجتماعی اینترنت، موبایل و شبکه‌های تلویزیونی خارج از کشور (ماهواره) رضایت، سازگاری و صمیمیت زناشویی را تهدید می‌کند، اما هنگامی‌که گروه‌های استفاده‌کننده از شبکه‌های تلویزیونی با آن‌هایی که استفاده نمی‌کنند مقایسه شدند، مشخص شد استفاده از شبکه‌های ماهواره بیشترین تأثیر را در کاهش رضایت، سازگاری و صمیمیت زناشویی دارد که با نتایج پژوهش حاضر همسو می‌باشد. پژوهش‌های کریستین و ایملی (۲۰۱۵) و شارما (۲۰۱۴) نشان دادند که استفادهٔ زیاد از اینترنت به کاهش ارتباطات خانوادگی منجر می‌شود. هم‌چنین در تحقیقات انجام‌شده طی سال‌های اخیر دربارهٔ علل و عوامل مؤثر بر تعارضات زناشویی به‌وفور به مسایلی مانند این اشاره‌شده است که بودن در فضای آنلاین بدون هیچ‌گونه محدودیت و قید و شرطی به خیانت و نداشتن وفاداری منجر می‌شود (رودیگاز و همکاران، ۲۰۱۶؛ جاکلین و جیسون ۲۰۱۴؛ ویزر و ویگل، ۲۰۱۵؛ سفیری، ۱۳۹۳). وزلر (۲۰۱۶) در پژوهشی

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

باهدف بررسی خیانت اینترنتی در ده سال گذشته به این نتایج دست‌یافت که توسعهٔ سریع اینترنت و خدمات شبکه‌های اجتماعی در دهه‌های گذشته امکان شرکت در فعالیت‌های آنلاین را گسترش داده است که در نوع منفی آن به خیانت اینترنتی منجر می‌شود و مشکلات جدیدی را به زندگی زوج‌ها و درمانگران می‌افزاید. در تبیین یافته‌های معنی‌دار پژوهش حاضر مبنی بر ارتباط اعتیاد اینترنت و میزان استفادهٔ آسیب از تلفن همراه با تعارضات زناشویی، مسایلی در ذیل ارائه می‌شود. نخستین تبیین بر پایه‌ی مطالعات بی.اف.اسکینر دربارهٔ شرطی‌شدن عامل یا کنش‌گر است. بر اساس این دیدگاه، فرد برای دریافت پاداش وارد اینترنت می‌شود. اگر شخصی به دنبال خوشی است و بیاموزد که اینترنت فراهم‌کنندهٔ فرصتی برای فرار از استرس‌ها، محدودیت‌ها، ناکامی‌ها و فشارهای بیرونی یا دریافت عشق و داشتن سرگرمی است، احتمالاً در یک مقطع زمانی که این نیازها را احساس می‌کند، به اینترنت روی خواهد آورد. این مسئله در وابستگی‌های انفرادی اینترنتی، مثل هرزه‌نگاری اینترنتی و وبگردی بیشتر دیده می‌شود؛ بنابراین دلیل اصلی در گرایش به اینترنت و موضوعات وابسته به آن تقویتی است که فرد دریافت می‌کند؛ اما این تقویت گاهی مضر است؛ برای مثال ملک احمدی و همکاران (۱۳۹۳) به این نتیجه دست یافتند که تماشای فیلم‌ها یا عکس‌های پورن (از منابع پاداش و تقویت در اعتیاد به اینترنت) نه تنها صمیمت، شور و تمایل جنسی بین همسران را افزایش نمی‌دهد، به شیوه‌های گوناگون سبب تخریب رابطه عاطفی بین همسران نیز می‌شود. هم‌چنین شایان ذکر است که معتادان اینترنتی و کسانی که استفادهٔ افراطی از اینترنت دارند از مشکلاتی چون ناتوانی در غلبه بر وسوسه، مدیریت هیجان‌ها و مقابله با استرس و هیجانات منفی رنج می‌برند (وینکلر، ۲۰۱۳). این تجارب منفی، خود الگوی رفتاری به این افراد ارائه می‌دهد که در وقایع استرس‌زای زندگی به‌ویژه در ارتباطات با خانواده، استفادهٔ افراطی را جایگزین راهکارهای کارآمد کنند و این به‌مرورزمان سبب سرد شدن روابط خواهد شد. بر اساس نظریهٔ کمبود یا جبران (یانگ، ۲۰۱۱)، اینترنت ابزاری برای جبران کمبودهای عزت‌نفس و هویت و روابط است. به‌طورکلی افرادی که به اینترنت اعتیاددارند در ایجاد ارتباطات صمیمی نیز مشکل‌دارند و به تعبیری در پشت این فضای مجازی برای ایجاد روابط صمیمی‌ای که در دنیای واقعی ندارند، پنهان می‌شوند. این مسئله به بروز تعارضات زناشویی و حتی در بلندمدت به فروپاشی خانواده‌ها منجر می‌شود. برای مثال وانزوئلا (۲۰۱۴) و محمدی سیف (۱۳۹۳) در پژوهش خود نشان دادند وقتی فردی به اینترنت وابسته شد، فرصت تعامل با دیگران را از دست می‌دهد و زمینه برای بروز عوارض و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی مانند اعتیاد اینترنتی، خشونت خانوادگی، ایجاد روابط ناسالم مهیا می‌شود و شرایط بروز تعارضات زناشویی را فراهم می‌کند. بدین‌صورت است که افراد، زندگی انفرادی در کنار رایانه را به‌تدریج جایگزین زندگی در کنار خانواده می‌کنند. حتی در موارد عجیبی گزارش‌شده است برخی از همسران که به اینترنت اعتیاددارند، بیشتر متمایل هستند که با همسر خود در زندگی مجازی ارتباط داشته باشند تا با آن‌ها به خرید بروند و یا در کارهای اجتماعی شرکت کنند؛ بنابراین، طبق یافته‌های پژوهش‌های گذشته و پژوهش حاضر، اعتیاد به اینترنت و استفادهٔ آسیب‌زا از تلفن همراه به‌عنوان پیش‌آیندی برای تعارضات زناشویی محسوب می‌شود. جامعه‌ی آماری پژوهش محدودیت‌هایی را در زمینهٔ تعمیم یافته‌ها، تفسیرها و اسنادهای علت شناختی متغیرهای مورد بررسی مطرح می‌کند که باید در نظر گرفته شوند. نمونهٔ مورد بررسی معلمان بوده و در تعمیم یافته‌ها به سایر جمعیت‌ها باید احتیاط شود. محدودیت دیگر این مطالعه مقطعی بودن آن است. درحالی‌که اعتیاد به اینترنت و استفاده از تلفن همراه و پیامدهای ناشی از آن نیاز به مطالعات دقیق‌تر طولی دارد تا با اطمینان بیشتری

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

بتوان رابطه این اختلال را با تعارضات زناشویی مشخص کرد. ازآنجاکه استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه و اعتیاد به اینترنت از عوامل مؤثر در شکل‌گیری تعارضات زناشویی است، پیشنهاد می‌شود تا با برگزاری کلاس‌های مختلف آموزشی برای زوجین به کاهش تعارضات زناشویی زوجین کمک کنند. درنهایت امید است تا نتایج پژوهش حاضر بتواند در مراکز مشاوره و کلینیک‌های درمانی در جهت کمک به زوجین دارای تعارضات زناشویی مورداستفاده قرار گیرد.

منابع

- بحری، نرجس؛ صادق مقدم، لیلا؛ خدادوست، لیلی؛ محمدزاده، جلال و بنفشه، الهه (۱۳۹۰). وضعیت اعتیاد به اینترنت و ارتباط آن با سلامت عمومی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد، مراقبت های نوین، فصلنامه علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ۸(۳).
- ترکمان، فرح؛ ا سکافی، مریم؛ عیدگاهیان، ندا و سهرابی، ایرج (۱۳۹۳). همگنی، صمیمیت و طلاق عاطفی با ا ستفاده از نرم‌افزار تحلیل شبکه، دانش اجتماعی و فرهنگی، ۶(۱)، ۵۰-۲۵.
- حسینی، سید مهدی؛ همت فرد، حکمت الله؛ اصفهانی، پروانه و مرادپور، ایمان (۱۳۹۴). بررسی وضعیّت سلامت روان و ارتباط آن با اعتیاد به اینترنت دانشجویان دانشگاه پیام نور واحد شهرستان چرام، مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۲(۲)، ۴۸۹-۴۸۱.
- رضائی نیا، زهرا و سوخته زاده، معصومه (۱۳۹۵). رابطه احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دانشگاه پیام نور اهواز، پیشرفت های نوین در علوم رفتاری، ۱(۱)، ۳۱-۲۲.
- ساروخانی، باقر (۱۳۸۵). مقدمه ای بر جامعه شناسی خانواده. تهران نشر سروش.
- سلیمی، عظیمه؛ جوکار، بهرام و نیک پور، رو شنک (۱۳۸۸). ارتباطات اینترنتی در زندگی: برر سی نقش ادراک حمایت اجتماعی و احساس تنهایی در استفاده از اینترنت، مطالعات روانشناختی، ۵(۳)، ۱۰۲-۸۱.
- عبدلی سلطان احمدی، جواد؛ عیسی زادگان، علی؛ غلامی، محمدتقی؛ امانی، جواد (۱۳۹۱). رابطه بین باورهای کارآمدی جمعی و باورهای خودکارآمدی با رضایت شغلی دبیران مرد دوره متوسطه شهر قم. فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی،۴(۱۰)، ۱۰۵-۱۲۴.
- علیخواه، فردین (۱۳۸۷). گفتگو با روزنامهٔ اعتماد ملی ۱۳۸۷/۱/۱۹.
- کاوه‌ای، طیبه؛ عاشوری، احمد؛ حبیبی، مجتبی. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رضایت شغلی براساس باورهای خودکارآمدی تدریس، استرس شغلی و سطح نیاز های معلمان استثنایی استان لرستان. تعلیم و تربیت استثنایی،۱۴(۴)، ۵-۱۵.
- مو سوی، مریم السادات؛ ر شیدی، علیر ضا و گل محمدیان، مح سن (۱۳۹۶). اثربخ شی درمان پذیرش و تعهد در افزایش ر ضایت زناشویی زنان و مردان آزاد. مجله مشاوره کاربردی، ۵(۲)، ۹۷-۱۱۲.
- نصیری، بهاره و بختیاری، آمنه (۱۳۹۴). آسیب شناسی تلفن همراه بر خانواده. رسانه و فرهنگ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۵(۲)، ۱۱۸-۸۹.
- نوروزی پرشکوه، نسترن؛ میرهادیان، لیلا؛ امامی سیگارودی، عبدالحسین؛ کاظم نژاد، لیلی و احسان حسن دوست، فاطمه (۱۳۹۵). احساس تنهایی و نو آسیب های اجتماعی در دانش آموزان دبیرستانی، پرستاری و مامایی جامع نگر، ۲۶(۸۲)، ۱۰۸-۹۹.
- نریمانی، محمد و رنجبر، محمدجواد (۱۳۹۵). نقش احساس تنهایی و انسجام خانوادگی در گرایش نوجوانان به استفاده آسیب‌زا از تلفن، مطالعه موردی دانش آموزان دبیرستانی شهرستان محمود آباد، پژوهش های ارتباطی، ۲۳(۸۶)، ۶۲-۴۵.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

- Billieux, J. (2012). Problematic use of the Mobile Phone: A Literature Review and a Pathways Model. Current Psychiatry Reviews, 8(4), 299-307.
- Bian, M. & Leung, L. (2015). Linking Loneliness, Shyness, Smartphone Addiction Symptoms, and Patterns of Smartphone use to Social Capital. Social Science Computer Review, 33(1), 61-79.
- Baym, N. K., Zhang, Y. B., Kunkel, A., Ledbetter, A., & Lin, M. C. (2007)."Relational quality and media use in interpersonal relationships". New Media and Society, 9, 735–752.
- Bellou, A. (2013). "The Impact of Internet Diffusion on Marriage Rates: Evidence from the Broadband Market". The Institute for the Study of Labor (IZA), Discussion Paper, No. 7316.
- Clayton, R. B., Nagurney, A., & Smith, J. R. (2013). Cheating, breakup, and divorce: Is.
- Clayton, R.B. (2014). "The Third Wheel: The Impact of Twitter Use on Relationship Infidelity and Divorce". Cyber psychology, Behavior, And Social Networking. Volume 17, Number 7.
- Choi, Y. S. (2018). A Study on the Smartphone Addiction and Physical Pain in the University Students. Biomed Res, 29, 3162-8
- Cha, S. S. & Seo, B. K. (2018). Smartphone use and Smartphone Addiction in Middle School Students in Korea: Prevalence, Social Networking Service, and Game use. Health Psychology Open, 5(1), 2055102918755046
- Casey, B. M. (2012). Linking Psychological Attributes to Smart Phone Addiction, Face-to-Face Communication, Present Absence and Social Capital. Graduation Project, Graduate School of the Chinese University of Hong Kong.
- De-Sola, J.; Talledo, H.; De Fonseca, F. R. & Rubio, G. (2017). Prevalence of Problematic Cell Phone use in an Adult Population in Spain as Assessed by the Mobile Phone Problem use Scale (MPPUS).plos one, 12(8), 1-17.
- Dew, J., & Tulane, S. (2015). The Association Between Time Spent Using Entertainment Media and Marital Quality in a Contemporary Dyadic National Sample. J Fam Econ Iss, 36:621–632
- Dayapoglu, N.; Kavurmaci, M. & Karaman, S. (2016). The Relationship between the Problematic Mobile Phone use and Life Satisfaction, Loneliness, and Academic Performance in Nursing Students. International Journal of Caring Sciences, 9(2), 647-652.
- Farrugia, R. C. (2013). "Facebook and Relationships: A Study of How Social Media Use is Affecting Long-Term Relationships". (M. S Thesis), Rochester Institute of Technology, College of Liberal Arts.
- Foerster, M.; Roser, K.; Schoeni, A. & Röösli, M. (2015). Problematic Mobile Phone use in Adolescents: Derivation of a Short Scale MPPUS-10. International Journal of Public Health, 60(2), 277-286.
- Hammett J F, Castañeda D M, Ulloa E. (2016). The association between affective and problem-solving communication and intimate partner violence among Caucasian and Mexican American couples: a dyadic approach. Journal of Family Violence, 31(2), 167-178.
- Ivanova, A.; Gorbaniuk, O.; Błachnio, A.; Przepiórka, A.; Mraka, N.; Polishchuk, V. & Gorbaniuk, J. (2020). Mobile Phone Addiction, Phubbing, and Depression among Men and Women: A Moderated Mediation Analysis. Psychiatric Quarterly, 1-14.
- Jafari, H. & Aghaei, A. (2019). The Relationship between Addiction to Mobile Phone and Sense of Loneliness among Students of Medical Sciences in Kermanshah, Iran. BMC Research Notes, 12(1), 676.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]

- Jenaro, C., Flores, N., Gómez-Vela, M., González-Gil, F., Caballo, C. (2007). Problematic internet and cell-phone use: Psychological, behavioral, and health correlates. Addiction Research & Theory; 15(3), 309-20.
- Jones, T. (2014). Students' Cell Phone Addiction and their Opinions. Elon J Undergrad Res Commun, 5, 74-80.
- Kim, Y و. Jeong, J. E., Cho, H., Jung, D. J., Kwak, M.., Rho, M. J. & Choi, I. Y. (2016). Personality Factors Predicting Smartphone Addiction Predisposition: Behavioral Inhibition and Activation Systems, Impulsivity, and Self-Control. Plos One, 11(8).
- Kamal, N. N. & Mosallem, F. A. E. H. (2013). Determinants of Problematic Internet use among El-Minia High School Students, Egypt. International Journal of Preventive Medicine, 4(12), 1429.
- Merlo, L. J., Stone, A. M., & Bibbey, A. (2013). Measuring Problematic Mobile Phone use: Development and Preliminary Psychometric Properties of the PUMP Scale. Journal of Addiction.
- Öksüz, E., Guvenc, G., & Mumcu, S. (2018). Relationship between Problematic Internet use and time Management among Nursing Students. CIN: Computers, Informatics, Nursing, 36(1), 55-61.
- Oprisan, E., Cristea, D. (2012). A few variables of influence in the concept of marital satisfaction. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 33, 468-472.
- Pedrero-Perez, E. J. et al. (2018). Information and Communications Technologies (ICT): Problematic use of Internet, Video Games, Mobile Phones, Instant Messaging and Social Networks using MULTICAGE-TIC. Adicciones, 30(1), 19-32.
- Richardson, M., Hussain, Z., & Griffiths, M. D. (2018). Problematic Smartphone use, Nature Connectedness, and Anxiety. Journal of Behavioral Addictions, 7(1), 109-116.
- Rujoiu, M. (2012). "The influence of social network on attitude toward conflict in couple". (PhD Thesis) Babeş-Bolyai University.
- Sharalevska, I. (2012). "Family and marital satisfaction and the use of social network technologies". (PhD Thesis) university of Illinois at Urbana-Champaign.
- Smetaniuk, P. (2014). A Preliminary Investigation in to the Prevalence and Prediction of Problematic Cell Phone use. Journal of Behavioral Addictions, 3(1), 41-53.
- Whitty, M. T., & Quigley, L. (2008). "Emotional and sexual infidelity offline and in cyberspace". Journal of Marital and Family Therapy. 34(4), 461-468.
- Valenzuela, S., Halpern, D., & Katz, J. E. (2014). "Social network sites, marriage well-being and divorce: Survey & state-level evidence from the United States". Computers in Human Behavior. 36, 94–101.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14]